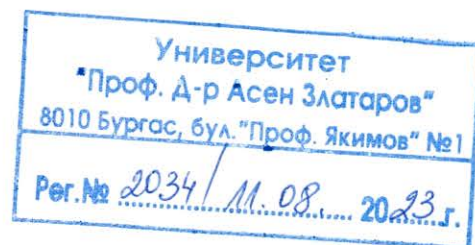

РЕЦЕНЗИЯ

**от доц. д-р Христина Петкова Михалева,
председател на научното жури,
преподавател в Университет „Проф. д-р Ас. Златаров“ Бургас,
катедра „Маркетинг и Туризъм“,
професионално направление 3.8 „Икономика“,
научна специалност „Маркетинг“**

Относно: представен дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление: 3.7 Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление на производството /индустрията/“, област от висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки.

Автор на дисертационния труд: Надежда Димова Копринкова – Нончева докторант на редовна подготовка в докторска програма „Организация и управление на производството /индустрията/“, професионално направление 3.7 Администрация и управление, област от висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки към Университет „Проф. д-р Ас. Златаров“ Бургас.

Тема на дисертационния труд: „Възможности за приложение на метода за доставка „Дропшипинг“ при малките и средни предприятия“

Научен ръководител: проф. д-р Иван Тенев Димитров

Основание за представяне на рецензията: председател на Научно жури, съгласно Заповед № УД-166/06.07.2023 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров“ Бургас – Проф. д-р Христо Бозов.

Рецензията е изготвена съобразно Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за прилагането на този закон и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас.

1. Данни за докторанта

Надежда Димова Копринкова – Нончева притежава висока професионална квалификация в областта на икономиката и управлението. Последователно е придобила:

- ОКС „Бакалавър“ по спец. „Администрация и управление“, към Нов Български Университет, София,
- ОКС „Бакалавър“ по спец. „Финанси“ към Нов Български Университет, София,
- ОКС „Магистър“ по спец. „Управление на проекти“ към Нов Български Университет, София.

Надежда Димова Копринкова – Нончева е зачислена през 2019г. като редовен докторант със срок на обучение 3 години в катедра „Икономика и управление“ към ФОН на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас.

В срок е изпълнила всички предвидени в индивидуалния план дейности, включително успешно положени задължителни изпита по базови и специализиращи дисциплини, учебно-преподавателска и научноизследователска работа. Всяка академична година работата и е атестирана положително от Комисията по атестация към ФОН на Университет „Проф. д-р Асен Златаров”- Бургас.

Отчислена е с право на защита въз основа на чл. 34 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров”- Бургас.

Надежда Димова Копринкова – Нончева има практически опит в сферата на банковото дело. Работила е на различни позиции за Уникредит Булбанк АД България, което се отразява много положително на научноизследователската и работа

2. Обща характеристика на дисертационния труд и оценка за изпълнение на нормативните изисквания.

Дисертационният труд на Надежда Димова Копринкова – Нончева е в достатъчен обем за научно изследване от този характер. Общият обем е 271 страници изложение, структурирано във въведение, три глави, заключение, списък на използваната литература. Библиографията включва 158 източника на кирилица и латиница, 50 фигури, 32 таблици и 8 диаграми.

Прегледът на използваната литература показва, че докторантът е извършил задълбочен литературен обзор по проблематиката на дисертацията. Приложена е Декларация за оригиналност на дисертационния труд с изискванията на чл. 27, ал. 2 от ПП ЗРАСРБ.

По отношение на структурата, трудът е добре балансиран и отговаря на нормативните изисквания. Докторантът използва методически инструментариум, позволяващ коректно провеждане на изследването и обосновка на получените резултати.

Авторефератът по темата на дисертацията е в обем от 73 страници и в синтезиран вид представя структурата и съдържанието на работата, както и резултатите от изследването. В него са включени справка за научните и научно-приложните приноси, съдържащи се в дисертационния труд и списък на публикациите на автора. Публикациите по темата на дисертацията са 11, съответно:

- 2 статии в съавторство, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни – Scopus;
- 3 самостоятелни доклада и 6 в съавторство, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове.

Оценката на представените дисертационен труд и публикации на докторанта за изпълнение на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „Доктор“ за област 3. Социални, стопански и правни науки показва, че при изискуеми минимум 80 точки докторантът е акумулирал 140. (Табл.1)

Табл. 1. Справка за изпълнение на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „Доктор“ за област 3. Социални, стопански и правни науки

Група от показатели	Съдържание	Минимални изисквани точки	Актуално изпълнение
А.	Показател 1	50	50
Г.	Сума от показателите от 4 до 10	30	90
ОБЩО:		80	140

Това позволява констатацията, че докторантът е надхвърлил количествените изисквания за необходими публикации за ОНС „Доктор“ съгласно Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България за област 3. Социални, стопански и правни науки.

Обобщавайки изложеното до тук и базирайки се на представените за рецензиране материали мога убедено да заявя, че дисертационният труд на докторант Надежда Димова Копринкова – Нончева по отношение на структура и обем отговаря напълно на изискванията на чл. 27 (2) от Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България и на чл. 39 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров”- Бургас.

3. Оценка на съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд на Надежда Димова Копринкова – Нончева е посветен на изследването на съществуващата теория и практика в областта на въвеждането на метода за доставка дропшипинг, проблемите за неговото ефективно и ефикасно функциониране в МСП и възможностите за последващото му развитие и усъвършенстване в България.

Актуалността и значимостта на проблема са обосновани чрез бързото трансформиране на света в информационно общество, изместването на традиционните пазарни отношения между производител и клиент от съвременната електронна търговия. В потвърждение на твърдението са представени статистически данни относно повишаване на дела на електронната търговия спрямо класическия начин на продажби, както в национален, така и в международен мащаб.

Във въведението на дисертационния труд в логическа последователност са изяснени целта и произтичащите от нея задачи, коректно са формулирани основна теза и изследователски хипотези. Посочени са обектът, предметът и методите на изследване, използвани в работата. Това е позволило на докторанта да насочи в правилна посока своите търсения и да проведе пълноценно научно изследване по избраната тема.

Първата глава има теоретичен характер и тук са представени значителна част от изследователите на разглежданата проблематика. Направена е характеристика на законодателната база касаеща метода на „дропшипинг“. Тези проучвания са в основата на извода, че съществува ясен дефицит от юридически

предписания за законодателството в областта. Приведени са множество данни относно дейността на МСП и въздействието на метода „дропшипинг“ върху икономическата им дейност.

Въз основа на подробен и задълбочен теоретичен обзор, докторантът е доказал, че дропшипингът е усъвършенстван метод, изграден на основните принципи на класическата верига за доставки. Приведени са основните фактори за въвеждане на метода, като алтернативен такъв.

Разгледани са статистически данни от НСИ, представляващи рамката на националната търговия и предпочитанията на българските потребители към българските търговци /през електронни платформи/. Дискутирани са също така обхватът на интернет търговията в световен мащаб, нейното значително разрастване и тенденциите за бъдещо развитие.

Втората глава е с преобладаващо методологичен характер. Като изходна точка е представена методологията и методиката на изследването и е обоснован направеният избор. Тук е представен използвания подход на проведеното изследване. Дискутирани са последователността на трите етапа на анализ на данните. Ясно са очертани направенията в изследователската работа, което позволява да се преценят като адекватни възможностите за доказване на основната теза с избрания инструментариум. В изследването се прилагат количествен и качествен подход за събиране на необходимите данни, използвайки методите на анкетирането и на интервюирането. Авторът коректно е представил ограниченията в изследването, хода на провеждането му и е дискутирал някои въпроси, свързани с този процес.

Трета глава е с преобладаващо емпиричен характер и съдържа основните наукоприложни приноси на дисертационния труд. Проведено е търсене по ключови понятия на изследването и е приложена статистика за релевантните публикации в популярните световни бази данни. Получените резултати са коректно интерпретирани и биха могли да бъдат използвани в бъдещи изследвания на докторанта. Използваните методи за обработка на информацията са описателни и аналитични статистически методи, като за данните се използват функционалностите на *Data Analysis Software* в Excel.

С най-голям принос към доказване на основната теза на дисертацията и предложените хипотези е емпиричното изследване на 372 малки и средни предприятия. Създадената за целта анкетна карта позволява адекватно събиране на необходимата информация. Получените данни от 372 фирми, упражняващи своята дейност в различни сфери са коректно обработени и задълбочено анализирани. Извършените персонални интервюта-беседи с мениджъри от бранша допринасят за постигане на целта на изследването. На база данните от проведеното анкетиране е направен SWOT анализ. Получените от изследването резултати са основата за предложените добре обосновани изводи и препоръки, полезни за практиката на малките и средни предприятия в България.

В заключението на дисертацията, в съответствие с нормативните изисквания, са обобщени основните резултати и направени констатации относно постигане на целта и доказване на тезата на изследването.

При оценката на съдържанието на дисертационния труд на Надежда Димова Копринкова – Нончева могат да бъдат очертани някои съществени характеристики:

- Представените за рецензиране дисертация, автореферат и научни публикации, свързани с темата са *творческо постижение* на докторанта.
- Изследваната проблематика е *актуална*, както в научен, така и в практически аспект.
- *Целта и основните задачи на изследването са постигнати*, с което е потвърдена главната теза.
- Представени са както *обобщените резултати*, така и резултатите на индивидуално ниво.
- Докторантът демонстрира *много добро познаване на предметната област* и умения за използване на *научните постижения в практиката*.
- В дисертационния труд не са открити доказателства за *плагиатство*.

Всичко това дава основание дисертационният труд да бъде оценен като едно *завършено научно изследване на автора*, което и в съдържателен аспект удовлетворява изискванията на чл. 27(1) от Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България и на чл. 34 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас.

4. Постигнати приноси в дисертационния труд.

Приложената справка отразява добросъвестно и реално научните и наукоприложните приноси на автора в дисертационния му труд. Постигнатите в изследването резултати показват, че докторантът е допринесъл за обогатяване на теорията и практиката в предметната област чрез:

- 4.1. Теоретичното изследване на връзката между метода на доставки „дропшипинг“ и подобряване на икономическата ефективност в организациите.
- 4.2. Формулирани са спецификите на основанията за приложение на друпшипинга от МСП;
- 4.3. Предложени са подобрения за управление на процесите, свързани с доставка на стоки, клиентско обслужване и повишаване на клиентската удовлетвореност.
- 4.1. Разработен е модел за прогнозиране на връзката между броя на продажбите и средната стойност на поръчките,

5. Критични бележки, препоръки и въпроси.

Представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря напълно на изискванията за този тип научни разработки по отношение на обем, структура,

коректност на прилагане на изследователски методи и подходи, съдържание и постигане на поставената цел. Забелязват се някои незначителни несъвършенства в стила, дължащи се вероятно на използването на чуждоезикови информационни източници. Налице са и някои технически пропуски в обработката и графичното представяне на данните. На места е представена твърде подробна информация от общ характер, която утежнява съдържанието. Обема на първа глава може да бъде оптимизиран. Независимо от по-горе описаните недостатъци, *нямат съществени критични бележки към работата.*

Предвид демонстрираните от докторанта много добра теоретична и практическа подготовка и изследователски умения бих *препоръчала* да продължи анализа по ключови понятия на научната продукция в избраната предметна област и сред публикациите на български автори.

Към докторанта бих отправила следния въпрос:

Как по-конкретно резултатите от направеното изследване допринасят за доказване на клиентската удовлетвореност?

6. Заключение.

Дисертационният труд на докторант Надежда Димова Копринкова – Нончева на тема „Възможности за приложение на метода за доставка „Дропшипинг“ при малките и средни предприятия“ е завършено, самостоятелно наукоприложно изследване, което отговаря в количествено и качествено отношение на нормативните изисквания. Положителната оценка на работата, приносите и цялостното представяне на докторанта през периода на обучението му ми дават основание да изразя убедено становището си **да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.7. Администрация и управление на Надежда Димова Копринкова – Нончева.**

гр. Бургас

08.08.2023г.

Рецензент:...

/доц. д-р Христина Михалева/

Подпис заличен

Чл.2 от ЗЗЛД